

30.07.2025 – uwaga na zgniliznę podstawy łodyg w uprawie tytoniu

Wysoka wilgotność powietrza i dość częste opady deszczu notowane w lipcu 2025, stwarzają idealne warunki dla rozwoju grzybów strzępkowych takich jak *Rhizoctonia solani* i *Botrytis cinerea*. Te dwa patogeny są odpowiedzialne za rozwój chorób grzybowych, zwłaszcza zgnilizny podstawy łodyg w uprawach tytoniu. Pierwszy z nich *R. solani* wywołuje suchą zgniliznę korzeni, która powoduje plamy u podstawy łodygi w miejscu tuż nad ziemią. Infekcja łodygi prowadzi do uszkodzenia wiązek przewodzących a niekiedy nawet do złamania się łodygi. Rozwój choroby jest najintensywniejszy w przedziale temperatur od 20 do 30°C. Szczególnie podatne na infekcje są rośliny uszkodzone w sposób mechaniczny lub rośliny po zbiorze liści. Brak działań prewencyjnych ograniczających rozprzestrzenianie się choroby może prowadzić do wyraźnych strat w plonowaniu roślin. W warunkach uprawy polowej infekcji *R. solani* często towarzyszy zakażenie tytoniu grzybem *Botrytis cinerea*. W efekcie na liściach pojawiają się brunatne nekrotyczne plamy, które z czasem wypadają tworząc dziury. Dodatkowo na powierzchni liści pojawia się szara, puszysta grzybnia z zarodnikami konidialnymi. Grzyb atakuje także inne części roślin, w tym dolną część łodygi. Łodyga, najczęściej w miejscu zetknięcia z glebą brunatnieje, pokrywa się szarą pleśnią, zwęża i ostatecznie gnieje. W efekcie roślina traci turgor, żółknie i więdnie. *Botrytis cinerea* może infekować także kwiatostany i torebki nasienne. Porażone kwiaty osypują się na liście powodując dalszy rozwój infekcji, co finalnie przyczynia się do znacznego obniżenia jakości plonu.

Metody ograniczania chorób grzybowych na plantacji:

Stosowanie zbóż w płodozmianie

Wysadzanie na pole zdrowej rozsady

Unikanie mechanicznego uszkodzania roślin

Sadzenie roślin w dużej rozstawie umożliwiającej lepsze wietrzenie plantacji

Usuwanie z pola liści spodakowych

Odpowiednie nawożenie azotowe

Usuwanie chorych roślin z plantacji

W lipcu i sierpniu zaleca się systematyczną wizytację plantacji tytoniu i obserwacje roślin. W przypadku wystąpienia objawów chorobowych na liściach należy zastosować odpowiednią ochronę chemiczną z użyciem środka Topsin M 500 S.C. uwzględniając okres karencji preparatu. Warto również zapewnić odpowiednią cyrkulację powietrza wokół roślin.

Rycina 1. Uszkodzenia okolicy szyjki korzeniowej, w postaci brunatnych plam otaczających łodygę na poziomie gleby wywołane przez *Rhizoctonia solani* <http://ephytia.inra.fr/en/C/10980/Tobacco-Thanatephorus-cucumeris-Rhizoctonia-solani>

Rycina 2. Duże brunatne plamy na liściach tytoniu spowodowane przez *Botrytis cinerea* <http://ephytia.inra.fr/fr/C/10963/Tabac-Botrytis-cinerea>

Opracowano: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach